

پەرواز ھونەرى جىھانى عەرەب

لە يەكەم دەركەوتنى پەرواز حوسىن لە بەرنامەى (ئەرب ئايدل) تۈنى سەرنجى ئەندامانى لىژنەكە بۇ خۇى رابكىشىت و بىسەلمىتىت كە خاۋەن بەھرىبەكى ھونەرىيە، ئەگەرچى ناتوانىت بە تەۋاى بە عەرەبىش قىسە بىكات بۇيە ۋەرگىزىكى لە گەل بوو لەستۇدۇ، بەلام ئەو گۇرانىيەى داۋاى لىكرا بە زمانى عەرەبى بىلىت زۇر سەركەوتو بوو تىپدا. شەۋى ھەينى - شەممە (۱۲ - ۱۳ / نىسان - ئەپرىل/ ۲۰۱۳) ئەلئەھىيەكى نۆى لە پىرۇگرامى بەرنامەى (ئەرب ئايدل) لە كەنالى (MBC) پەخشكرا ئەمجارىيان (پەرواز) ھەرچەندە تا راددىيەك تۈنى بە زمانى عەرەبى خۇى بناسىتىت، بەلام بە زمانى كوردى گۇرانىي «كە دەلۇن ئەمىرۇ دەشت و كىو شىنە...» گۇرانىيىزى ناسراۋى كورد (مەزھەرى خالقى) پىشكەشكرد و ھەر لە سەرتاۋە ئەندامانى لىژنەكە سەرسامىي خۇيان بۇ دەنگى ئەو بەشداربوۋە كوردە دەربىرى.

لەم ئەلئەھىيەدا پەرواز بەناۋى كوردستانى عىراق ناسىنرا و لەسەر شاشە نووسراۋو (كردستان- عراق) نەك تەنبا عىراق، ھەروەھا زۇر سەركەوتو و تۈنى تا راددىيەكى زۇر لىژنەكە بە گۇرانى و موزىكى كوردى تاشنا بىكات، ھەر بۇيە ئەندامانى لىژنە بەم شىۋىيە راي خۇيان دەربىرى بەرامبەر بەم بەھرە ھونەرىيە كوردىيە:

(ئەحلام) خانمە گۇرانىيىزى بەناۋىيانكى كەندو لەم ئەلئەھىيەدا لەبارى (پەرواز) ھە، گوتى «پىۋىستە ھەستى تۇ لە قوتابخانەكاندا بىخۇندىرت... ھەستى تۇ دەمكۆزىت، بەپىنى چەند كەسىكى نىك لە پەروازۋە ئەحلام كە پەروازى بە جلوبەرگى كوردى بىنىۋە زۇر سەرسام بوۋە بەو جلوبەرگانە و داۋاى لىكردوۋە كە دەستەبەك جلوبەرگى كوردى ھاۋشىۋەى خۇى بۇ نامادە بىكات.

(راغب ئەلامەى) گۇرانىيىزى لوبنانى و سەۋكى لىژنەى پىرۇگرامەكە لە بارەبەو گوتى: «ھەر لە سەرتاۋە دلخۇش بوۋىن، كە تۇ بەھرمەندىكى باشى، دلخۇشترىش بوۋىن، كە لە كوردستانى عىراقەۋە ھاۋتوۋىتە، ئەو ۋلاتەى كە ئىمە لە نەخشەى ھونەرىيەۋە لىسەۋە دور بوۋىن، بە بەشدارى تۇ لە پىرۇگرامى ئەرب ئايدۇل كارىگەرىيەكى زۇرت ھەيە لە بەبەكەۋە بەستنى نەخشەى ھونەرىيە كوردستان بە نەخشەى ھونەرىيە عەرەبى».

(نانسى عەجرەم) گۇرانىيىزى لوبنانى، ھىۋاى ئەۋەى خواست كە (پەرواز) فىزى گۇرانىيەكى كوردى بىكات و گۇرانىيەك لە گەل ئەۋدا بلىت.

(حەسەن ئەلشافعى) كە ئەندامى لىژنەكەيە و بە دەستەپىنانى دەنگى ئەو تاراددىيەك سەختە و زۇر راشكاۋانە راي خۇى سەبارەت بە بەشداربوۋان دەللىت و بەكىكە لەم ئەندامانى لىژنە كە ھەمىشە بەشداربوۋان ترسىان لە بە دەستەپىنانى دەنگى ئەو ھەيە، چۈنكە بە ناسانى دەنگ بۇ كەس نادات ئەگەر قەناعەتتىكى تەۋاۋى پىنى نەبىت، حەسەن دەربارەى ئەو بەھرمەندە كوردە گوتى: «ھەمىشە باسى تۇ دەكەم، مەن و زۇر كەسى دىكەت فىزى زۇر شت لە موزىكدا كىرد، تۇ رابەرنىكىت بۇ ھەموو ئەۋانەى نارەزۋى گۇرانى و تەن دەكەن.

لە ھونەرىشدا دۇايەتى كورد دەكەن

شۇقىنىيەكان لە ھەموو بۆرىكدا دۇايەتى كورد دەكەن كە ھونەرىش لەم دۇايەتتەيە بىبەش نەبوو، چۈنكە سەردەراى ستايش كىردنى پەرواز لەلەيەن لىژنەۋە، بەلام لە زۇرىيە پەيچ و مالپەرە عىراقىيەكان بە تاشكرا دۇايەتى خۇيان بۇ پەرواز دەربىرى و ھىرشىيان كوردە سەرى و چەندىن پەيچى فابىسوكيان بە ناۋى پەروازۋە كوردە و زۇر شتى نەبەجى و نادرووستىيان بۇلا كوردە، تەنبا لە بەر ئەۋەى كوردە و لە دىمەنىكدا نەخشەى كوردستانى لە مل بوو و بەناۋى كوردستانى عىراق پىشكەش كرا و بە زمانى كوردىش گۇرانىيەكەى خۇى پىشكەش كىرد.

لە تۇرە كۆمەلەيەتتەكانى و بە تايەتتەش (فەيسبوك) زۇرىك لە تۇرە جىۋاۋەكان لەھەرتىمى كوردستان دلخۇشى خۇيان دەربىرى و پىشكەرىيە خۇيان بۇ پەرواز پىشاندا.

(ئەقىن ناسۇ) مېدىكار و ژنە پىشكەشكارى تەلەفىزىۋنى لە لاپەرەكەى خۇيدا لە (فەيسبوك) دا لەبارەى (پەرواز) ھە نووسىۋىتەتى: «خاتۋنەكەم سىلاۋت لى بىت سەرسام بە جۋانى و پاكى ناخت، شانازىت پىۋە دەكەم كە بە بوئىرى و چاۋنەترسى و باۋە بەخۇبوۋنەۋە بەشدارى بەرنامەى (ئەرب ئايدل) كىردوۋە».

جیسیکا بروای به پیۆهندییه پتهوهکان ههیه

جیسیکا ئەلبا ئاشکرای کرد که یه کێک له گرنگترین کارهکانی له ژياندا بریتیه له بوونی پیۆهندییه کی پتهو له گهڵ ئەو که سانهی لێی نزیکن، بۆیه گرنگییه کی زۆر به پهروره کردنی خێزانکهی دهدات و له پلهی یه کهم دین بۆلای ئەو. جیسیکا ئاشکرای کرد که سه ره ده پای ئەوهی زۆر پابهنده به کاره هونه ریه کانی خۆیه وه، به لام خێزان و مندا له کانی له پلهی یه کهم دین و هیچ کاتێک فراموشیان ناکات، جیسیکای ته مه ن ۳۱ سال به یه کێک له ئەکته ره سه رکه وتوه کانی هۆلیوود داده نریت و خاوه ن جه ماوه ریکی زۆره و هه میشه له لایه ن ده ره ئیسه ر و به ره مه هتیه ره ناو دا ره کانی جیهانه وه رۆلی جیا جیای پێشکه ش ده کرت، به لام له دیمانه یه کی له گهڵ گۆفاری گلامۆر ده لیت: بوونم به دایک و بوونی پیۆهندییه کی به هیژ له گهڵ هاوسه ر و هاو رییان و خێزانکه م له هه موو شتیک گرنگتره لای من و به گه و ره ترین سه رکه وتنی ده زانم له ژیاندا.

ئیفا مه ن دیس بی خانووه

خانمه ئەکته ر ئیفا مه ن دیس ئاشکرای کرد که یه کی له ناواته سه ره کییه کانی له ژياندا بریتیه له وهی بیته به خاوه نی خانووی خۆی که به ویست و ئاره زووی خۆی دروستی بکات و که لوه له کانی خۆی هه لیا نه ئریت. یه کێک له و کارانه ی که ئیفا پیی ناسرا وه ئەوه یه که هه میشه خۆی به ریکه ستن و رازانده وه ی ما له وه خه ریک ده کات بۆ ئەوه ی هه میشه ما له که ی جوان و ریکه خرا و بیته بۆیه نایشا رته وه که یه کێک له ناواته هه ره گه و ره کانی ژیا نی ئەوه یه که رۆژیک له رۆژان خانو وه دروست بکات له دیزاینی خۆی بیته و دیکۆره که ی خۆی دا بریژیت و هه لیا نه ئریت. له وه لامی پرسیا ریکی گۆفاری لۆک، ئیفا مه ن دیس که ئیستا له پیۆهندییه کی خۆ شه ویستیا به له گه ل رایان جۆ سلینج، ئیفا وتی: من دیزاینه ریکی زۆر سه رکه وتوو نیم، بۆیه هه ز ده که م که سا ئیک هه بن یار مه تیه م به ن بۆ چۆ نیه تی دروست کردنی خانو و، به لام هه ز ده که م خۆم که لوه پهل و دیکۆری خانو وه که م هه لیا نه ئریم.

نیکی قژی خۆی کرده قوربانی

ئه ستیژه ی سینه ما یی ئەمه ریکی نیکی رید که به قژه درێژه که ی ناسرا وه که هه میشه له سه ر شان و پشتی درێژ ده بۆ وه، له نا کاو قژی بری و به ستا یلیکی نو ئ و جیا وازه ده رکه وت. قژی نیکی ئەم جا ریه ان زۆر کورت بو که بۆ که سه نزی که کانی و جه ما وه ریشی شتیکی نو ئ بو، ما لپه ری (بی بۆل) ی ئەمه ریکی له م باریه وه رای گه یاند. نیکی ته نیا به برینی به شیکی زۆری قژی نه وه ستا به لکو رهنگی قژی شتیکی به بۆیه کی نو ئ گۆری که زیاتر له رهنگی سووری کرا وه نزی که، بی بۆل ئەوه شی رای گه یاند که نیکی په شیمان نه بوو له و کاره به پیچه وان وه له شاری نیویۆرک ده سو ریا وه به زه رده خه نه و پیکه نینه وه و زۆریش شانا زی به خۆی و ستا یلی نو ئیه وه ده کرد. ئەوه شی ئاشکرا کرد پی شتر قژی نیکی زۆر درێژ بو و به شیکی زۆری پشتی داده بۆ شی، به لام ئیستا له مه چه کی زیاتر نییه.

ئەفریل لاقین تاتۆیەکی نوئ

تاتۆ و وئەکیشان
لەسەر دەست و
جەستە، بووئە
مۆدە لای
ئەفریل لاقینی
گۆرا نییژی
کەنەدی و هەمیشە
تاتۆکانیشی پیشتر ھاوشیوەیان
هەبوو لەوانەش تاتۆ
ھاوشیوەی ھاوسەری پیشوری
دیریک ویبلی.

بەم دواییە ئەفریل تاتۆیەکی
نوئی لەسەر دەستی
کیشاو کە ھاوشیوەی
تاتۆی شاد کرۆگری
دەستگیرانییەتی،
دەربارە ئەم تاتۆیە
ئەفریل دەلیت: کاتیک
یەکەم جار کرۆگرم
بینی باسی تاتۆم
نەکرد، بەلام رۆژی
دواتر پیمگوت:
تۆ دەبیست بەخاوەنی
تاتۆیەکی ھاوشیوەی

تاتۆی من، ئەمە لە فەرەنسای
بۆیە پاش چەند رۆژیک هەردوو کمان تاتۆی ھاوشیوەی یەکتەرمان
دروستکرد کە بریتیە لە رستە (vivre le moment present)
واتە (ئەو ساتە بژی).

شایەنی باسە تاتۆی پیشتری ئەفریل ھاوشیوەی دیریک ویبلی ھاوسەری
بوو و بریتی بوو لە ژمارە ۳۰ لەسەر مەچەکی کیشابووی.

دۇنيا كاموسى:

لە دراما كوردىيەكاندا گىرنگى زياتر بە دىيالوگ دەدرىت نەك بە پۇل بىنىنەكە

بوو، بەلام بە برواي من سەير كوردى دراما توركى يان كۆرىەكان رەنگە بۇ ئەو بەگەرپتەوہ كە خەلك حەز دەكات شتى نوئى بزائىت و بىسىتت، حەز دەكەن ناشناى چىرۆك يان داستانىكى خۇشەويستى بن كە تا ئىستا نەيانىسىتوہ.

دۇنيا ئەم كارە بسۇ يىھىزى و ئاست نىمى درامى كوردى ناگەرپتتەوہ، بەلكو نامازەى بەوہكرد كە ئىستا درامى كوردى لە ئاستىكى باشدايە، من پىموانىيە يىھىزى يىت، بەلام دراما بىانىيەكان شتى نوئى تىدايە كە سەرنجى خەلك زياتر رادەكشيتت ھەر بۇيەشە زۇر سەيرىان دەكەن، دۇنيا ھەر سەبارەت بە درامى كوردى و ھۆكارەكانى پىويسىت بۇ پىشخستى زياترى گوتى: من لە روانگەى خۇمەوہ قسە دەكەم، پىموايە درامى كوردى پىويسىت بە كرانەوہى زياتر ھەيە بۇ ئەوہى ھەنگاوى باشتى بنىت و زياتر پىش بەكەوئىت، چونكە ئەوہى من تىبىنىم كىرەوہ لە دراما كوردىيەكاندا زياتر گىرنگى بە گىفتوگۇ (حوار) دەدرىت نەك بە پۇلەكە، لە دراما توركى يان كۆرىيەكاندا نەكەنر حىوارەكە بە يەك شىوہزار پىشكەش دەكات، چونكە زمانى توركى يان كۆرى يەك شىوہزار، بەلام لە زمانى كوردى چەندىن شىوہزار ھەيە بۇ نمونە سۇرانى، كرمانجى، ھەورامى، ھەرورە رەنگە رۇژھەلاتى لەگەل رۇژناوا و باكور و باشووردا جىاواز يىت، نەگەر يەكەك لە رۇژھەلاتى كوردستانەوہ ھاتىتت زياتر تەركىز دەكاتە سەر ئەوہى حىوارەكە وەك خۇى بلىتەوہ و ئەوہ نىيە كە چەند مانگىك پىش وئەگرتن سىنارىوت ھەيىت و مەشقى و پىرۇقەى لەسەر بەكەت، ئەمەش يىگومان كارىگەرى دەيىت لەسەر ئەكەتەر.

بەر لە ماوہەكە دۇنيا رايگەياند كە بۇ سالى داھاتوو ياخود بۇ ھەلبۇزاردى شاجوانى كوردستان وەك كچە كوردىك خۇى ھەلبۇزىرتت، لەم بارىمەوہ دەللىت: راستە من پىشتر ئەمەم راگەياندبوو و ھىواى ئەوہم ھەبوو كە لەم پىشپىر كىيەدا بەشدار بىم، بەلام ئىستا بىر پارم داوہ زياتر كارى ھونەرى بەكەم و نامەوئى كارىك بەكەم كە بىتتە ھۆى ئەوہى ھونەرەكەم لە بىر بىاتەوہ يان لىئى دوورىكەومەوہ، ھەرورە حەز ناكەم بۇ ئەوہى بىم بە شاجوان خەلك لە بىر بەكەم كە پىشتر ھونەرەمەند بووم واتە دەمەوئى ئىستا وەكو ھونەرەمەند زياتر بىمانس.

سەبارەت بە كارى دۇبلاژ و ئەوہى ئىستا لە زۆرىە كەنالىە كوردىيەكان ھەيە، دۇنيا رەوونى كىرەوہ: يىگومان دۇبلاژ كارىگەرىسى دەيىت لە دوور كەوتتەوہى زياتر جەماوہ لە دراما كوردىيەكان، من خۇم تا ئىستا بەشدارىم نەكردوہ لە ھىچ كارىكى دۇبلاژ و داواشم لىئەكراوہ بەشدارى بەكەم و، ئەوہى لە زنجىرە دۇبلاژكراوہكانى سەر زمانى كوردى تىبىنىم كىرەوہ ئەوہى كە ئەوانەى بە دەنگ بەشدارن بە ھەستەوہ كارەكە ناكەن.

كارى نواندن وەك ھەزىك بووە لاي دۇنيا و ھەر لەتەمەنىكى زوودا خولباى ئەو ھونەرە بوو، دۇنيا دەللىت: يەكەك لە ھەزەكانى ژيانم بىرتى بوو لە نواندن و رۇل بىنىن لە سىنەما، ئەوہ بوو سەرھتا چەند تىستىكەم لە بوارى نواندن و چۆنىيەتى نواندن ئەنجامدا، و سالى ۲۰۰۴ بەشدارىم لەيەكەم كورە فىلمدا كىر، دواتر لەسالى ۲۰۰۵ دا توانىم خەلاتى باشتىر ئەكەتەر بەدەست بەيىنم لە فىلمىك كە باس لە خۇشەويستى كچ و كورىك دەكات.

دۇنيا بۇ بىنىنى رۇلى (خەج) كە رۇلىكى سەرەكەيە لە زنجىرە درامى (خەج و سىيامەند) ھەلبۇزاردراوہ، وەك دۇنيا خۇى دەللىت ھەلبۇزاردى بۇ بىنىنى ئەم رۇلە لەسەر داواى خانمە ئەكەتەر روپاك عەبدولقادىر و ئەوئىش ئەو داوايەى بە خۇشخالىيەوہ قبول كىرەوہ، دەربارى زنجىرە دراماكەش دەللىت: رۇزى ۲۰۱۳/۴/۱۲ دەستكراوہ بە وئەگرتنى لە گوندى سوسى، بىر پار بوو بەر لە ماوہەكە دەست بەكەتتەوہ بە وئەگرتنى، بەلام بەھۆى وەرزى زستان و سەرما و سۇلە وئەگرتن راگىرا بوو، ئىستا لەبەر گونجانى كە شوھەوا دەستكراوہ بە وئەگرتنى، ئەم زنجىرە لە نووسىنى نازم دلبەند و دەرىھانى نزار مامىيە، من رۇلى خەجى تىدا دەيىنم و شەھرام نامق رۇلى سىيامەندى پىن سىپۇدراوہ.

پىشتر دۇنيا تەنيا لە سىنەما رۇلى بىنىيە بەتايىبەتى لە كورە فىلمەكان، بەلام ئەم جارەيان لە درامادا رۇلى سەرەكەيە ھەيە سەبارەت بە جىاوازىيەكانى نىوان سىنەما و دراما بەتايىبەتى بۇ كچىك كە لەسەرھتاي كارى ھونەرەيە لە بوارى نواندن دەللىت: بۇ من يىگومان كارى سىنەما قورستەرە لەبەر ئەوہى لە سىنەمادا ئەكەتەر ماوہى زۆرى لەبەردەستدا نىيە بۇ نواندن، بەلام لە درامادا ئەكەتەر دەتوانىت زياتر نواندن بەكات و لەوانەيە كاتىكى زياترىشى ھەيىت، بەشىوہەكى گىشتى لەبەر ئەوہى نواندن يەكەك بووہ لە ھەزەكانى ژيانم ھەردووكيان (سىنەما و دراما) بۇ من خۇشەيەكى تايىبەتايىن ھەيە ئەگەرچى رەنگە وئەگرتنى درامايەك چەندىن مانگ بەخايەتت.

لە وەلامى ئەو پرسىيارە كە لە رۇلى (خەج) چ شىتىك زيات سەرنجى راكىشايت و واى لىكردىت قبولى بەكەت؟ دۇنيا دەللىت: جگە لە لايەنە ھونەرەيەكەى، بەسەرھتاي (خەج) سەرنجى زۇر راكىشام، چونكە (خەج) كە عاشقە بۇ عەشقەكەى دەزى.

ئەگەرچى مېژوووى كورد پەرە لە داستانى ئەقىندارى لە شىوہى (خەج و سىيامەند، مەم و زىن، شىرىن و فەرھاد) كە بناغەيەكى زۇر دەولەمەندن بۇ ئەوہى لە بوارى درامادا سووديان لى وەربىگىرتت و بە جواترىن شىوہ لە ھەموو روويەكەوہ بەرجەستە بەكرىن و بەخرىنە بەر دەستى بىنەرى كورد، كەچى ئەوئەندى خەلك سەبرى دراما توركى و كۆرىيەكان دەكات و پىوويان سەرقالە ئەوئەندى بىر لە ھونەر و درامى كوردى ناكاتەوہ و تا راددەيەكى زۇرىش پىيان نامۇيە، لەم بارىمەوہ دۇنيا پىوويە كە ئەم داستانە كوردىيە چىرۆكى زۇر جوان و دەلى: خەلكى ئىمە زۇر گويىسىتى ئەم چىرۆك و داستانە

دۇنيا كاموسى خەلكى شارى بۇكانى رۇژھەلاتى كوردستانە، سالى ۱۹۹۲ لەبۇكان لەدايكبووہ، ئەگەرچى بە تەمەن بچووكىشە، بەلام بەشدارى لە چەند فىلمىكى سىنەمايىدا كىرەوہ لە ئىران وەك فىلمى (ناسۇر) لە دەرىھانى(ھوسىن) بەلەدى و فىلمى (يەكەم رۇزى باران) لە دەرىھانى خانمە دەرىھنەر ناجى سەلىمى، ئەمانە بەر لەوہى روو لە شارى سلىمانى بەكات لەگەل خانەوادەكەى و لەوئى بگىرسىتەوہ، كە روويان لە باشوورى كوردستانىش كىر بە لىپھانوووى خۇى و ھاندانى خانەوادەكەى بەردەوام بوو لە كارى سىنەمايى، بىر پارى داوہ بىتتە كوردستان و بەردەوامى بەسىنەما بەدات و يەكەك لە ئومىدەكانى ئەوہىە بىتتە ئەكەتەرەكى سەركەوتوو لە بوارى سىنەما و درامادا، جگە لە سىنەما دۇنيا لە درامادا بەشدارى كىرەوہ و يەكەك لەو كارانەى كە رۇلى سەركەى تىدا دەبىنىت زنجىرە درامايەكە كە ئىستا لە قۇناغى وئەگرتندايە لە شارى ھەولتەر.

